

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
I PAŃSTWOWY BANK ROLNY W LATACH 1919–1939	
1. Fundusze administrowane	19
1.1 Początki banku	19
1.2 Fundusze osadnicze	23
1.3 Fundusze Ministerstwa Reform Rolnych (1926–1931)	25
1.4 Fundusze Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych	27
1.5 Fundusze Ministerstwa Robót Publicznych	30
1.6 Fundusze rządowe w latach 1929–1939	31
1.7 Ulgi dla dłużników Funduszy Państwowych	32
1.8 Należności byłych rosyjskich banków ziemskich	37
1.9 Likwidacja wierzytelności byłych niemieckich i austriackich instytucji osadniczych i finansowych	43
2. Kredyt krótkoterminowy	47
2.1 Początki	47
2.2 Kredyty obrotowe	48
2.3 Kredyty na podniesienie produkcji rolnej	52
2.4 Kredyty na środki produkcji	55
2.5 Sposoby kredytowania	57
2.6 Kredyty dla organizacji spółdzielczych	58
2.7 Akcja konwersyjno-oddłużeniowa	62
2.8 Nowa akcja kredytowa	70
3. Kredyt długoterminowy, działalność parcelacyjna i administrowanie przedsiębiorstwami	75
3.1 Kredyt długoterminowy	75
3.1.1 Początki kredytu długoterminowego PBR	75
3.1.2 Kredyt długoterminowy w latach 1931–1939	79
3.1.3 Konwersja kredytów emisyjnych	80
3.1.4 Ulgi w spłacie zadłużenia w listach zastawnych i obligacjach melioracyjnych i bieżąca akcja kredytowa	81
3.2 Działalność parcelacyjna PBR	87

3.2.1	Podstawy prawne i działania przygotowawcze banku do działalności parcelacyjnej	87
3.2.2	Działalność parcelacyjna PBR w latach 1931–1939	89
3.2.3	Ulgi dla dotychczasowych nabywców ziemi	93
3.3	Administrowanie przedsiębiorstwami	95

II PAŃSTWOWY BANK ROLNY W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

1.	Sytuacja oddziałów PBR na ziemiach włączonych do Rzeszy	99
1.1	Likwidacja aktywów polskich instytucji kredytowych	99
1.2	Likwidacja pasywów	104
1.3	Oddział w Katowicach i Grudziądzu	107
1.4	Sytuacja materialna dłużników PBR na przykładzie Śląska	113
2.	PBR w Generalnej Guberni	117
2.1	Wznowienie działalności	117
2.2	Powiernicy niemieccy	119
2.3	Sytuacja pracowników banku	121
2.4	Majątki ziemskie i przedsiębiorstwa PBR	125
2.5	Legalność działań Państwowego Banku Rolnego w Generalnej Guberni	128
2.5.1	Zarządcy i ich uprawnienia	130
2.5.2	Tożsamość PBR	132
3.	Likwidacja przedwojennych aktywów	135
3.1	Kredyty krótkoterminowe	135
3.2	Kredyty długoterminowe	140
3.3	Kredyty z funduszy administrowanych	144
3.4	Akcja windykacyjna	147
3.5	Deprecjacja złotego a spłata zadłużeń przedwojennych	148
3.5.1	Ceny wolnorynkowych artykułów żywnościowych i gospodarstwa domowego	148
3.6	Sytuacja materialna rolników	151
4.	Udzielanie nowych kredytów	157
4.1	Kredyty krótkoterminowe	159
4.2	Kredyty średnioterminowe	160
4.3	Kredyty ulgowe i zapomogowe	161
4.4	Zabezpieczanie kredytów i rozwój akcji kredytowej	162
4.5	Bezpieczeństwo kapitałowe	166
4.6	Agrarbank we Lwowie	167

III PAŃSTWOWY BANK ROLNY 1945–1949

1.	Sytuacja PBR po zakończeniu II wojny światowej	177
1.1	Koncepcja roli PBR w przebudowie ustroju rolnego w Polsce niepodległej ..	177
1.2	Wznowienie działalności	184
1.3	Próby uporządkowania kredytu emisyjnego	191

1.4	Straty wojenne PBR	193
1.5	Restytucja papierów wartościowych	198
1.6	Restytucja należności PBR od III Rzeszy	200
2.	Problem regulacji zobowiązań powstałych do 1 września 1939 r. i w okresie okupacji niemieckiej	205
2.1	Stanowisko PBR	206
2.2	Stosunek sądownictwa polskiego do problemu regulacji zobowiązań	213
2.3	Regulacja zobowiązań przedwojennych i okupacyjnych przez władze państwowe	217
2.4	Dekret o zaciąganiu nowych i określaniu nieumorzonych zobowiązań pieniężnych z 27 lipca 1949 r.	227
3.	Działalność kredytowa	233
3.1	Sytuacja rolnictwa po zakończeniu wojny i jego finansowanie	233
3.2	Kredyty osadnicze	236
3.3	Kredyty na odbudowę osiedli wiejskich	243
3.4	Kredyty dla rolników indywidualnych	254
3.5	Wielkie rolnictwo	259
3.6	Kredyty dla przemysłu rolnego, leśnego, przedsiębiorstw handlowych i przedsiębiorstw handlowo-przemysłowych	265
4	Likwidacja instytucji kredytowych	273
4.1	Polityka państwa wobec banków	273
4.2	Likwidacja instytucji kredytu długoterminowego	275
4.3	Aktywa likwidowanych instytucji	277
4.3.1	Nieruchomości i ruchomości likwidowanych instytucji kredytu długoterminowego	281
4.4	Gwarancje Skarbu Państwa	283
4.5	Rozrachunek z zagranicą	285
4.6	Zgłaszanie wierzytelności	285
4.7	Likwidacja przedsiębiorstw bankowych	287
4.8	Likwidacja PBR	289
	ZAKOŃCZENIE	301
	BIBLIOGRAFIA	311
	Źródła archiwalne	311
	Publikacje	312
	SPIS TABEL	325
	INDEKS NZWISK	329
	INDEKS RZECZOWY	333
	WYKAZ AKRONIMÓW	341